

Düşün, düşün...

Haftalık Düşünce Özgürlüğü Bülteni (Sayı 38/20, 18 Eylül 2020)

Geçen hafta neler oldu?

- Anayasa Mahkemesi, geçtiğimiz hafta “şehirlerarası yollarda eylem ve gösteri yapılmasının yasaklanması” kararının Anayasa’ya aykırı olduğunu [açıklamıştı](#). İçişleri Bakanı Süleyman Soylu katıldığı “Toplumsal Olaylar Mücadele Kursu” programında AYM’yi hedef aldı. Soylu mahkeme üyelerine “işlerine bisikletle gidip gelme” teklifinde(!) bulundu; kendisi çatışma bölgelerine şahsi arabasıyla gitmeye hazır olduğunu söyledi. AYM üyesi Engin Yıldırım sosyal medya hesabından bisikletli fotoğraflarını paylaştı.
- Türkiye’nin Covid-19 pandemisiyle mücadelesi sürerken, devlet tüm sorumluluğu “yurttaşlara ve sağlık emekçilerine atma” politikasında vites büyüttü: MHP lideri Devlet Bahçeli, “TTB hakkında soruşturma başlatılmalı ve kapatılmalıdır” [dedi](#). TTB’nin iktidarın pandemi politikalarını eleştirmeye, bütüncül bir mücadele politikası ve şeffaflık çağrılarına devam ediyor. Uzmanlar, Sağlık Bakanlığı’nın açıkladığı yeni vaka sayısının gerçekten çok uzak olduğunu tekrarlıyorlar.
- AYM, iş insanı Osman Kavala’nın bireysel başvuru dosyasının görüşülmesini hızlandırdı. Yüksek mahkemenin talebi üzerine Kavala’nın tutukluluğuna ilişkin görüş yazısı gönderen Adalet Bakanlığı, 1053 gündür cezaevindeki Kavala’nın tutukluluğunun ölçülü olduğunu ve makul süreyi aşmadığını öne sürdü.
- Medya ve Hukuk Çalışmaları Derneği (MLSA), ‘terör örgütü üyeliği’ iddiasıyla aldığı hapis cezası onanan Gazeteci Nedim Türfent’in yargılanma süreci üzerine rapor hazırladı. Gazeteci Gökçer Tahincioğlu ve avukat Nuray Özdoğan’ın hazırladığı raporda çok sayıda ihlal tespit edilirken, yargılamanın basın özgürlüğü ve haber alma hakkını da yargıladığı belgelendi. Detaylar için [tıklayınız](#).
- Avrupa Parlamentosu, Doğu Akdeniz’deki gerilimle ilgili Türkiye için “Ya diyalog, ya yaptırım” kararı aldı. Türkiye, 24-25 Eylül’de düzenlenecek AB liderler zirvesi için tavsiye niteliği taşıyan kararın “kabul edilemez” olduğunu belirterek, kararlar için “tarafli ve haksız” dedi.
- Ankara merkezli olarak yürütülen “FETÖ/PDY” soruşturması kapsamında 48 avukat ve 7 stajyer avukat gözaltına alındı. Avukatlar, 15 Temmuz sonrasında benzer suçlamalarla gözaltına alınan ve yargılanan müvekkillerinin soruşturma ve kovuşturma sürecine “talimat yoluyla” dahil olmakla suçlanıyor. Barolar, “Erdoğan’ın avukatları hedef alan açıklamasının” hemen ardından gerçekleşen operasyonun “savunma hakkını” ve “avukatlığın varlık nedenlerini” hedef aldığını ifade ediyorlar.
- Hrant Dink Vakfı’nın 2009’dan beri sürdürdüğü Medyada Nefret Söylemi İzlenmesi projesi kapsamında hazırlanan rapora göre; 2019’da ulusal, etnik ve dini grupları hedef alan 4 bin 364 köşe yazısı ve haber metni yayımlandı ve bu metinlerde 80 farklı grup hakkında 5 bin 515 adet nefret söylemi içeriği tespit edildi. Detaylar için [tıklayınız](#).

- Anayasa Mahkemesi (AYM), “MİT Tırları” davasında 5 yıl 10 ay hapis cezası alan Enis Berberoğlu'nun, seçilme ve siyasi faaliyette bulunma hakkı ile kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiğine hükmetti. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmak üzere karar Yargıtay'a gönderildi.
- Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle İletişim Başkanlığı bünyesinde Stratejik İletişim ve Kriz Yönetimi Dairesi Başkanlığı kuruldu. Dairenin kuruluş gerekçeleri arasında “Türkiye Cumhuriyeti’ne karşı yürütülen psikolojik harekât, propaganda ve algı operasyonu faaliyetlerini belirleyerek, her tür manipülasyon ve dezenformasyona karşı faaliyette bulunmak” yer alıyor.

Düşünce ve ifade özgürlüğü gündemini takip ettiğimiz haftalık video programımız “[COGITO ERGO SUM](#)” her Cuma [Youtube](#) kanalımızda; her Cumartesi 22:00’de CanTV’de yayında...

Tüm video bültenlerimize erişim için [tıklayınız](#)...

İnsan Hakları Derneği ve Türkiye İnsan Hakları Vakfıyla birlikte düzenlediğimiz aylık video konferanslarla ülkede yaşanan ifade özgürlüğü ihlallerini kayıt altına almayı sürdürüyoruz... [Neler Oluyor? Ağustos 2020](#) raporu yayında...

Bahçeli, Türk Tabipleri Birliği’ni hedef aldı

MHP lideri Bahçeli, “Yönetemiyorsunuz tükeniyoruz” sloganıyla ölen sağlık çalışanları için siyah kurdele takma eylemi yapan Türk Tabipleri Birliği’ni hedef gösterdi, “TTB kapatılmalıdır, yöneticileriyle ilgili adli işlem yapılmalıdır” dedi. Bahçeli, pandemiyle mücadelede “suçu vatandaşa,

yükü hekimlere ve sağlık çalışanlarına yıkanların tarihsel sorumluluğunu her gün ama her gün hatırlatmaya devam edeceğiz” diyen Türk Tabipleri Birliği’ni “ihanet oluşumu” olarak nitelendirdi. Konuyla ilgili bir açıklama yayımlayan Türk Tabipleri Birliği, “*Salgınının her aşamasında Türk Tabipleri Birliği bütün enerjisini insanlarımızın sağlık ve yaşam hakkını savunmak için harcamıştır... Salgına karşı bilgilendirme ve uyarı Türk Tabipleri Birliği’nin yasal ve etik yükümlülüğü; yaşama ve yaşatma mücadelemiz tarihsel hekimlik sorumluluğunun gereğidir!... Sözlerimizin arkasında, görevimizin başındayız*” dedi.

Yargıtay, ‘ÇHD Davası’nda 14 avukat hakkındaki cezaları onadı

Yargıtay 16. Ceza Dairesi, Çağdaş Hukukçular Derneği davasında yargılanan avukatlardan Barkın Timtik, Selçuk Kozağaı ve Ezgi Çakır hariç diğer 14 avukatın cezalarının onanmasına hükmetti. Avukatların tutukluluk halleri devam edecek. Avukat Ebru Timtik ölüm orucunda

hayatını kaybettiği için onunla ilgili karar verilmesine yer olmadığı ifade edildi. Ölüm orucunu sona erdiren avukat Aytaç Ünsal’ın ise tedavisi bitene dek infazı ertelenecek. Yargıtay kararında, “avukatların müvekkiliyle özdeşleşmesi” suç olarak değerlendirildi. Dosyadaki delillerin hukuka aykırı şekilde elde edilmesiyle ilgili itiraz için “Delilleri incelemek çok zaman alırdı” diyen Yargıtay, “mevzuata göre hukuka aykırılık” görmedi. Davada reddi hakim incelemesinin usule uygun yürütülmediğini kabul eden Yargıtay, bunu bozma nedeni kabul etmedi.

Tren katliamında oğlunu kaybeden anne ‘sanık’ olarak hakim karşısına çıktı

Çorlu’da 8 Temmuz 2018 tarihinde meydana gelen ve 7’si çocuk 25 kişinin yaşamını yitirdiği tren katliamında oğlu Oğuz Arda Sel’i kaybeden Mısra Öz hakkında sosyal medya paylaşımları nedeniyle açılan davanın ilk duruşması Çorlu 5. Asliye Ceza Mahkemesi’nde görüldü. Oğlu için adalet arayan ve sorumluların yargılanmasını

isteyen annenin ‘kamu görevlisine hakaret’ etmekle suçlandığı davanın ikinci duruşması 9 Şubat 2021’de görülecek.

Berkin Elvan haberleri nedeniyle yargılanan gazeteciler

Gezi Parkı protestoları sırasında, 15 yaşındaki Berkin Elvan’ın yaşamını yitirmesiyle ilgili soruşturmaya ilişkin Cumhuriyet ve Birgün gazetelerinde yayınlanan haberler nedeniyle “terörle mücadelede görev almış kişileri hedef göstermek” ile suçlanan gazeteciler Canan Coşkun, Ali Açar ve Can Uğur’un yargılanmasına

İstanbul 34. Ağır Ceza Mahkemesi'nde başladı. Davanın ikinci duruşması 10 Kasım'da görülecek.

'Erdoğan kadın düşmanıdır' sözüne ceza

Demokratik Bölgeler Partisi (DBP) eski Eş Genel Başkanı Sabahat Tuncel hakkında 2016 yılında yaptığı bir konuşmada geçen "Tayyip Erdoğan tam bir kadın düşmanıdır" sözleri nedeniyle açılan dava sonuçlandı. Diyarbakır 10. Asliye Ceza Mahkemesi, Tuncel'i "Cumhurbaşkanına hakaret" iddiasıyla 11 ay 20 gün hapse mahkum etti.

'Çav Bella' davasında ilk duruşma görüldü

İzmir'de cami hoparlörlerinden Çav Bella çalınmasına ilişkin sosyal medya paylaşımları nedeniyle hakkında "halkı kin ve düşmanlığa alenen tahrik etme" iddiasıyla dava açılan CHP üyesi ve eski İzmir İl Başkan Yardımcısı Banu Özdemir'in yargılanmasına İzmir 50. Asliye Ceza Mahkemesi'nde başladı. Duruşma 26 Kasım'a

ertelendi.

Sırrı Sakık'a 5 yıl hapis cezası

Ağrı 1. Ağır Ceza Mahkemesi, çatışmalı dönemin başladığı 2015'te Ağrı ve Tendürek dağlarının geçici askeri bölge ilan edilmesi üzerine yaptığı basın açıklaması nedeniyle HDP'li Sırrı Sakık'ı 5 yıl 10 ay hapse mahkum etti. Mahkemenin kararına ilişkin Ağrı Cumhuriyet Savcısı, davada mütalaaya aykırı karar verildiği gerekçesiyle istinaf başvurusu yaptı. Sakık'ın avukatı da kararın

hukuka aykırı olduğu gerekçesiyle istinaf yoluna başvurdu.

Savcılık, yönetmen Kazım Öz'ün beraat kararını istinafa taşıdı

Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı, Tunceli 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin yönetmen Kazım Öz hakkında verdiği beraat kararını istinafa taşıdı. Yönetmen Öz hakkında "silahlı terör örgütüne üye olmak" iddiasıyla 15 yıla kadar hapis cezası istenen davada mahkeme, iddianamede sunulan delillerin hiçbirinin inandırıcılığı olmadığını

belirterek 1 Eylül 2020'de beraat kararı vermişti.

İşçi Derneği Başkanı gözaltına alındı

Çukurova bölgesinde faaliyetlerde bulunan Güvencesiz İşçi Derneği Başkanı Abdulselam Kutlu, Akdeniz İhracatçılar Birliği ile devam eden “yevmiye görüşmeleri” olumsuz sonuçlanınca, “iş bırakma” çağrısında bulundu. Kutlu ve kimliği belirlenemeyen iki kişi “iş bırakma çağrılarının” ardından evleri basılarak gözaltına alındılar. Dernek başkanı “örgüt üyeliğiyle” suçlandı. O

gözaltındayken işveren düşük ücrete anlaşma sağladı. Dernek başkanının ifade işlemleri de bu anlaşma sonrası başladı.

Gazeteci Dündar hakkında “mal varlığına el koyma” kararı

İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesi, MİT TIR'larının durdurulmasına ilişkin görüntü ve haber yayınladığı gerekçesiyle yargılanan Cumhuriyet gazetesi eski Genel Yayın Yönetmeni Can Dündar hakkında kaçak sayılma sürecini başlattı. Dündar'ın “Mahkemeye gelmemesi halinde, kaçak sayılarak tüm mallarına el

konulması” kararı verdi.

AYM'den sendika.org'a sansüre ikinci ihlal kararı

sendika.org'un erişime engellenmesiyle ilgili 17 bireysel başvuruyu birleştirerek karara bağlayan Anayasa Mahkemesi (AYM), ikinci kez ifade ve basın özgürlüğünün ihlal edildiğine hükmetti. 2015 yılından bu yana 62 kez sansürlenен haber

sitesiyle ilgili AYM'nin verdiği ilk ihlal kararı 6 aydır uygulanmıyor.

Cumhuriyet gazetesi haberine erişim engeli

Cumhuriyet gazetesinde 10 Eylül'de yayımlanan ve devletin Covid-19 test kiti satın aldığı şirketin sahibinin manipülatif işlemlerden dolayı ‘borsa yasaklısı’, CEO’sunun ise AKP il yöneticisi olduğunu ortaya çıkaran haber, İstanbul 3. Sulh Ceza Hakimliği tarafından yasaklandı.

Kürtçe ödev veren akademisyenin sözleşmesi sonlandırıldı

İstanbul Ticaret Üniversitesi Tarih bölümünde görev yapan öğretim üyesi Bekir Tank, öğrencilerine verdiği iki metnin Kürtçe'ye çevrilmesi ödevi yüzünden soruşturmalık oldu, sözleşmesi sonlandırılarak üniversiteden uzaklaştırıldı.

AİHM Ragıp Zarakolu davasında ihlal kararı verdi

KCK ana davası kapsamında, “BDP Siyaset Akademisi'nde ders verdiği gerekçesi” ile 5 ay tutuklu kalan yayıncı, yazar Ragıp Zarakolu'nun AİHM başvurusu neticelendi. Mahkeme, Zarakolu'nun “güvenlik ve özgürlük hakkının” ihlal edildiğine hükmederek, Türkiye'yi 6 bin 500 euro tazminat ödemeye mahkum etti.

DÜŞÜNCE SUÇU DURUŞMALARI

Ahmet Sever Davası

11. Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün eski Basın Başdanışmanı Ahmet Sever'in “İçimde Kalmasın/Tanıklığımdır” kitabı nedeniyle “Cumhurbaşkanına hakaret” ve “kamu görevlisine hakaret” suçlamalarıyla yargılandığı dava...

Mahkeme: İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesi

Duruşma Sonucu: Yurtdışındaki Sever'in savunmasının alınmasına dair uluslararası istinabe evrakının dönüşünün beklenmesine hükmeden mahkeme, bir sonraki duruşmanın 3 Aralık'ta görülmesini kararlaştırdı.

Ferhat Tunç Davası

Sanatçı Ferhat Tunç'un 2016 yılında attığı on tweet gerekçe gösterilerek “Cumhurbaşkanına hakaret” suçlamasıyla yargılandığı dava...

Mahkeme: Büyükçekmece (İstanbul) 14. Asliye Ceza Mahkemesi

Duruşma Sonucu: Mahkemenin Almanya'da yaşayan sanatçının savunmasının istinabe yoluyla alınması için yaptığı başvuru, Alman makamları tarafından ifade özgürlüğüne ve Almanya Anayasası'na aykırı olduğu gerekçesiyle reddedildi. Mahkeme, Tunç hakkında yakalama kararının çıkarılmasına karar verdi. Bir sonraki duruşma 23 Şubat 2021 tarihinde görülecek.

Gezi Davası

Gezi Parkı eylemlerine yönelik açılan davanın sonucunda dosyaları ayrılan, aralarında gazeteci Can Dündar'ın da bulunduğu 7 kişinin "hükümeti ortadan kaldırmaya veya görevini yapmayı engellemeye teşebbüs"ten yargılandığı dava...

Mahkeme: İstanbul 30. Ağır Ceza Mahkemesi

Duruşma Sonucu: Savunmanın "hem beraat, hem de ifadelerinin bulundukları yerde alınması taleplerini" reddeden mahkeme heyeti, duruşmayı 14 Ocak 2021'e erteledi.

Hakan Dirik ve Erk Acarer Davası

CHP'li milletvekilleri tarafından gündeme getirilen "Türkiye'den IŞİD'e sarın gazı sevkiyatı yapıldığı" iddiasını haberleştiren Cumhuriyet gazetesi İzmir muhabiri Hakan Dirik ve Birgün gazetesi muhabiri Erk Acarer'in "iftira" suçlamasıyla yargılandıkları dava...

Mahkeme: İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesi

Duruşma Sonucu: Taraf avukatlar mazeret bildirdiği için duruşma ertelendi.

Van TV Davası

OHAL döneminde kapatılan Van TV'de çeşitli tarihlerde yayımlanan sekiz haber bülteni ve açık oturum programında kullanılan bazı ifadeler gerekçe gösterilerek 6'sı gazeteci 8 televizyon çalışanı hakkında "örgüt propagandası" suçlamasıyla açılan dava...

Mahkeme: Van 4. Ağır Ceza Mahkemesi

Duruşma Sonucu: Mahkeme, dosyadaki eksikliklerinin giderilmesine, dava konusu haberler, bülten anonsları ve manşetlerin yeniden incelenmesine karar vererek davayı ileri bir tarihe erteledi.

Hrant Dink Cinayeti Davası

Agos gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Hrant Dink'in öldürülmesine ilişkin olarak kamu görevlilerinin yargılandığı dava...

Mahkeme: İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesi

Duruşma Sonucu: Dink ailesinin MİT görevlilerinin tanık olarak dinlenmesi talebi reddedildi. Başkan Akın Gürlek, esas hakkındaki mütalaa için dosyayı savcılığa gönderdi, sanıklara da esas hakkındaki savunmalarını hazırlamasını söyledi. Bir sonraki duruşma 24-25-26 Kasım'da.

İdris Sayılğan Davası

Sosyal medya üzerinden paylaştığı haberler nedeniyle "örgüt propagandası yapmak" ile suçlanan gazeteci İdris Sayılğan'ın yargılandığı dava...

Mahkeme: Muş 2. Ağır Ceza Mahkemesi

Duruşma Sonucu: Savcılık, gazetecinin "zincirleme şekilde örgüt propagandası yapma" suçundan cezalandırılmasını istedi. Bir sonraki duruşma 2 Aralık'ta görülecek.

"Berkın Elvan Haberleri" Davası

Gezi Parkı protestoları sırasında 15 yaşındaki Berkın Elvan'ın yaşamını yitirmesiyle ilgili soruşturmaya ilişkin Cumhuriyet ve Birgün gazetelerinde yayınlanan haberler nedeniyle "terörle mücadelede görev almış kişileri hedef göstermek" ile suçlanan gazeteciler Canan Coşkun, Ali Açar ve Can Uğur'un yargılandıkları dava...

Mahkeme: İstanbul 34. Ağır Ceza Mahkemesi

Duruşma Sonucu: Davanın ikinci duruşması 10 Kasım'da görülecek.

Hayri Demir Davası

Suriye'nin kuzeyine giderek yaptığı haberler ve çektiği görüntüler nedeniyle "terör örgütü üyeliği" ve "örgüt propagandası yapmak" ile suçlanan gazeteci Hayri Demir'in yargılandığı dava...

Mahkeme: Ankara 15. Ağır Ceza Mahkemesi

Duruşma Sonucu: Bir sonraki duruşma 1 Aralık'ta görülecek.

Arafat Dayan Davası

Demokratik Ulus gazetesinin 2012 - 2014 yılları arasında yayımlanan çeşitli sayılarındaki haber ve yazılar nedeniyle gazetenin Sorumlu Yazı İşleri Müdürü ve İmtiyaz Sahibi Arafat Dayan'ın "örgüt propagandası" suçlamasıyla yargılandığı dava...

Mahkeme: İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi

Duruşma Sonucu: Savunma avukatının mazeret bildirmesi nedeniyle duruşma görülmeden dosya üzerinden ertelendi.

GELECEK HAFTANIN DURUŞMALARI

Yusuf Karataş Davası

Evrensel gazetesi köşe yazarı Yusuf Karataş hakkında Demokratik Toplum Kongresi (DTK) soruşturması kapsamında katıldığı çalıştay, panel, basın açıklaması ve etkinlikler nedeniyle "silahlı örgüt kurmak ve yönetmek" iddiasıyla açılan dava...

21 Eylül Pazartesi, Diyarbakır 9. Ağır Ceza Mahkemesi

Aziz Oruç Davası

2019 yılının Aralık ayında Ağrı'nın Doğubeyazıt ilçesinde tutuklanan gazeteci Aziz Oruç, HDP Doğubeyazıt İlçe Eş Başkanı Abdullah Ekelek ve belediye eski meclis üyesi Muhammet İkrâm Müftüoğlu'yla birlikte 5 kişinin "örgüt üyeliği", "propaganda" ve "örgüte yardım" suçlamalarıyla yargılandıkları dava...

21 Eylül Pazartesi, Ağrı 2. Ağır Ceza Mahkemesi

Ferhat Parlak Davası

Silvan Mücadele gazetesi sahibi Ferhat Parlak hakkında "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla açılan dava..

21 Eylül Pazartesi, Diyarbakır 11. Ağır Ceza Mahkemesi

Ersan Pekin Davası

"Bu kadınlar yedi bitirdi beni" kitabı nedeniyle yazar Ersan Pekin'in müstehcenlik (TCK226/2) suçlamasıyla yargılandığı dava...

22 Eylül Salı, İstanbul Anadolu 2. Asliye Ceza Mahkemesi

Sabiha Temizkan Davası

Gazeteci Sabiha Temizkan'ın "Mahmur kampı IŞİD'in eline geçti..." şeklindeki bir Twitter paylaşımı nedeniyle "halkı kin ve düşmanlığa tahrik" iddiasıyla yargılandığı dava...

22 Eylül Salı, İstanbul 35. Ağır Ceza Mahkemesi

Özgür Gündem Davası

Gazeteciler Hüseyin Aykol, İnan Kızılkaya ve Zana Kaya ile siyasetçi Hatip Dicle hakkında kapatılan Özgür Gündem gazetesindeki yazılar nedeniyle TCK 301. madde kapsamında açılan dava...

22 Eylül Salı, İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesi

İsminaz Temel ve Havva Cüstan Davası

Etkin Haber Ajansı (ETHA) muhabirleri İsmnaz Temel ve Havva Cuştan, Ezilenlerin Hukuk Bürosu (EHB) avukatları Sezin Uçar ile Özlem Gümüştas ve Ezilenlerin Sosyalist Partisi (ESP) üyelerinin de aralarında bulunduğu 23 kişinin “silahlı terör örgütüne üyelik” ve “örgüt propagandası” suçlamalarıyla yargılandığı dava...

23 Eylül Çarşamba, İstanbul 27. Ağır Ceza Mahkemesi

Zehra Özdilek Davası

Cumhuriyet gazetesi muhabiri Zehra Özdilek’in, daha önce defalarca basında yer alan gizli bir tanığın adını haberde açık yazdığı için “terörle mücadelede yer almış kişileri hedef göstermek” iddiasıyla yargılandığı dava...

24 Eylül Perşembe, İstanbul 27. Ağır Ceza Mahkemesi

Sevda Çelik Özbingöl Davası

Mart 2020’de Urfa’da gözaltına alınmasının ardından tutuklanan avukat Sevda Çelik Özbingöl’ün müvekkilleri ile cezaevlerindeki görüşmeleri suç delili gösterilerek “örgüt üyeliği” ve “propaganda” suçlamasıyla yargılandığı dava...

25 Eylül Cuma, Urfa 6. Ağır Ceza Mahkemesi